

GAZETA LWOWSKA.

Z *Dodatkami dziennym i tygodniowym, tudzież z Rozmaitościami co Srody* kosztuje w prenumeracie: *Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów.* Z *poczta kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 cent.* W. A. — *Encyrya w półkolumnie, drukiem germont, 7 centów od wiersza.* — *Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.*

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Belgia. — Włochy. — Szwecya. — Rosya. — Turcya. — Azya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Ofiary na utworzenie korpusu ochotników w obwodzie słoczkowskim. (C. d.)

II. powiecie zborowskim złożyli dalej PP.: Samuel Schuhan z Jezierny 2zł.; Mendel Freud z Jezierny 2zł.; Alexander Małeckı 2zł.; Kasper Jawornicki 1zł.; Zenon Szczepkowski 1zł. 5c.; Józef Godlewski 1zł.; Henryk Kamiński 1zł.; Franciszek Szczepankiewicz 1zł.; Franciszek Liszka 1zł.; Leon Brust 1zł.; Onufry Hunka 1zł.; Jan Nowogrodzki 1zł.; Mikołaj Krasowski 1zł.; Bazylı Baszucki 1zł.; Marcin Dutkiewicz 1zł.; Felix Babicz 1zł. 5c.; Maurycy Nagler 1zł.; Tomasz Konewski 1zł.; Daniel Mietnik 1zł.; Jakób Łękowski 1zł. 5c.; Pantaleon Mielnik 1zł.; Jan Malinowski 1zł.; Maciej Jackowski 1zł.; Wojciech Gdaczyski 1zł.; Sylwester Rosywal 1zł.; Jakób Gregor 1zł.; Jan Göttling 1zł.; Jan Paszkowski 1zł.; Klemens Bobrowski 1zł. 5c.; Karol Pawłowski 1zł.; Eustachy Gustkowski 1zł.; Kornel Schmitt 1zł.; Józef Jarkiewicz 1zł.; Abraham Abrahamowicz 1zł.; Paweł Ujazdowski 1zł.; Karol Wyszyski 50c.; Wasyl Borysiuk 50c.; Piotr Bernalewski 50c.; Sacher Abrahamowicz 50c.; Józef Sawicki 30c.; dozorca dróg w Jezierny 1zł.; Joachim Dzikiecki uczelnik powiatu 5zł. 25c.; Henryk Zbierchowski adjunkt urzędu powiatowego 4zł.; Antoni Szczerbański poborca podatków 4zł.; Piotr Heck kontrolor urzędu podatkowego 2zł.; Władysław Wolski aktaryusz powiatowy 3zł.; kanceliści pow.: Alexander Korotkiewicz 2zł. i Felix Sławico 2zł.; Jakób Hirschl oficyał urzędu podatkowego 1zł.; Leon Siczyski asystent podatkowy 1zł.; Michał Stempkowski kancelista powiatowy 1zł.; Jan Szczepankiewicz zurnalista 1zł.; xieża: Michał Dąbrowski 52zł. 50c., Józef Herman 5zł. 25c., Bazylı Fortuna 5zł., Ignacy Nerbut 2zł. 10c., Jan Teliszewski 2zł., Leopold Kurecki 2zł., Piotr Miz 1zł., Joachim Zarzycki 1zł. 55c., Joachim Buczacki 1zł. 5c., Jan Sobolewski 1zł., Józef Bohaczewski 1zł., Jędrzej Gustkowski 1zł., Kornel Klimkiewicz 1zł., Czerwiński 1zł., Daniel Krochmaluk 90c., Jan Popiec 50c. i Eugeniusz Mokrzycki 1zł. 5c.; żydowskie gminy: Zborów 75zł., Pomorzany 60zł. i Jezierna 20zł.; chrześc. gminy: Pomorzany 50zł. i Jezierna 20zł.; gminy: Olejów 20zł., Jarosławiec 12zł., Nesterowce 10zł., Rozhadów 10zł., Perepelniki 10zł., Jezierzanka 10zł., Łopuszany 9zł., Bzowica 9zł., Hukałowce 8zł. 50c., Wołosówka 8zł. 25c., Podhajczyki 7zł. 50c., Maniówka 7zł., Jarczowce 8zł., Mszana z Żukowa 7zł., Torhów 6zł. 37c., Młynowce i Grabkowce 6zł., Kudynowce 6zł. 30c., Serwiry 6zł. 10c., Sławno 6zł., Jackowce 5zł., Toustogłowy 5zł., Białkowce 5zł., Ostaszowce 5zł., Daniłowce 5zł., Zabın 5zł. 25c., Trawatłoki 4zł. 20c., Pleśniany 4zł. 10c., Kadłubińce 4zł. 10c., Białokiernica 4zł. 50c., Beremowce 4zł. 5c., Bogdanówka 4zł., Machnowce 3zł. 45c., Kaberowce 2zł. 10c., Wołczkowce 2zł., Nuszcze 2zł., Zarudka 2zł., Harbuzów 9zł., Iwaczów 2zł., Bubszczany 7zł. 66c., Urlów 1zł. 40c. i Meteniów 6zł. Razem 1101zł. 83c. wal. austr. (C. d. n.)

Sprawy krajowe.

(Certyfikaty paszportowe. — Zwołanie akcyonaryuszów towarzystwa eskomptowego.)
Wiedeń, 7. listopada. *Gazeta wiedz.* przynosi następujące rozporządzenie ministerów zewnętrznych, wewnętrznych, finansów i policyi, tudzież nadkomendy armii z 30. października 1859, prawomocne we wszystkich krajach koronnych, względem zaprowadzenia certyfikatów paszportowych.

Ponieważ rząd austryacki postanowił, dla całego obrębu państwa na zasadzie zawartej pod dniem 21. października 1850 umowy przystąpić do traktatu certyfikatów paszportowych, istniejącego między rządami Prus, Bawaryi, Saxonii, Hanoweru, Wirtembergu, Badenii, Kurhesyi, Hessen-Darmstadt, Brunświku, Meklenburg-Schwerynu, Nassau, Sachsen-Wajmaru, Sachsen-Koburg-Gotha, Sachsen-Meiningen-Hildburghausen, Sachsen-Altenburg, Meklenburg-Strelitz, Oldenburg, Anhalt-Dessau-Köthen, Anhalt-Bernburg, Schwarzburg-Sonderhausen-Rudolfstadt, Hessen-Homburg, Waldek, Reuss starszej

i młodszej linii, Schaumburg-Lipe, Lipe-Detmold, tudzież między wolnemi miastami Lubeką, Frankfurtem nad Menem, Bremą i Hamburgiem, przeto na mocy najwyższego postanowienia z 4. czerwca 1859 podają się następujące przepisy do wiadomości publicznej, rozporządzając jak następuje:

Art. I. Należący do państw powyżej przytoczonych, jak dalece w następujących artykułach II i V nie są postanowione ograniczenia, upoważnieni są w swych podróżach, bądź na kolejach żelaznych, bądź pocztą wewnątrz okręgu państw, które przystąpiły do powyżej wymienionej umowy, albo na przyszłość do niej przystąpią, używać na przyszłość certyfikatów paszportowych, zamiast zwyczajnych w tych państwach prawem przepisanych paszportów.

Art. II. Certyfikaty paszportowe należy wydawać tylko takim osobom, które

1. znane są władzom publicznym jako zupełnie nieposzlakowane i pewne,
2. zupełnie są niezawisłe, i
3. mają swe pomieszkanie w powiecie (okręgu administracyjnym) władz, które certyfikaty wydają.

Pod względem warunku *sub 2* można wyjątkowo wydawać certyfikaty paszportowe:

- a) zawisłym członkom familii na wstawienie się ojca lub opiekuna, jednak tylko, gdy 18ty rok życia ukończyli;
- b) pasażerom handlowym, którzy podróżują z polecenia swego pryncypała, i sługom handlowym, na osobne wstawienie się swego pryncypała w miejscu jego pomieszkania.

Art. III. Wydawanie certyfikatów paszportowych osobom będącym w wieku obowiązującym do wojska, ma miejsce tylko pod warunkami, zawartemi w ustawie z 29. września 1858 dla uzupełnienia wojska §. 7.

Art. IV. Także cudzoziemcom, jak dalece należą do którego z państw kontrahujących, może wydawać certyfikaty paszportowe ta władza, w której okręgu administracyjnym mają swoją siedzibę.

Art. V. Kobiety zamężne, które jada z swymi mężami, dziećmi, które z rodzicami, tudzież słudzy, którzy z swym państwem podróżują, legitymują się certyfikatami tych, z którymi jada.

Art. VI. Certyfikaty paszportowe odmawiają się tym wszystkim, którzy według każdoczesnych ustaw obowiązani są mieć paszporta także do podróży wewnątrz kraju. Do tych należą obecnie:

- a) Czeladź rzemieślnicza, pomocniki profesyi i robotnicy, jak dalece według ustaw należy ich zaopatrywać w książeczki do wędrowki;
- b) słudzy i szukający roboty wszelkiego rodzaju;
- c) ci którzy w wędrowce wykonywują profesję. (D. n.)

— *Gazeta wiedz.* ogłasza następujące obwieszczenie administracyjnej rady niższo-austr. towarzystwa eskomptowego:

Statuta i regulamin niższo-austriackiego towarzystwa eskomptowego zawiera następujące do reprezentacyi towarzystwa przez jeneralne zgromadzenie odnoszące się postanowienia, jako to:

§. 19. statutow:

„Jeneralne zgromadzenie składa się z wszystkich akcyonaryuszów, którzy są właścicielami przynajmniej pięciu akcyi, którzy jako właściciele tych akcyi, na trzy miesiące przed zebraniem się zgromadzenia wciągnięci byli w księgi towarzystwa, i co deponowali je w radzie administracyjnej przynajmniej na ośm dni przed zebraniem się zgromadzenia.“

§. 44 regulaminu:

„Administracyjna rada zwoła jeneralne zgromadzenie na mocy §. 21 statutow regulaminu raz do roku, w miesiącu lutym;“

naco dla poczynienia potrzebnych kroków zwraca się niniejszem uwagę panów właścicieli akcyi, którzy w miesiącu lutym p. r. zamierzają brać udział w jeneralnem zgromadzeniu. Wiedeń 5. listopada 1859.

Ameryka.

(Wypadki w Harper-Ferry.)

O walce w Harper-Ferry (70 do 100 mil angielskich od państwa Washingtonu) pisza z Baltimore z 15. października:

Pułkownik Lee przesłał jak słybać depeszę telegraficzną tej treści, że niepotrzeba mu już posiłków z kasztelu Monroe. Powstańcy zabarykadowali się w zabudowaniach arsenału i przytrzymują tam także i pewną liczbę mieszkańców. Sprowadzono już kilka kompanii wojskowych z Wirginii, które straze swe rozstawiły we wsi, a obronę arsenału poruczono żołnierzom okrętowym. Kilku

mieszkańców i kilkunastu powstańców poległo. Miasto obsadzono wojskiem ściągniętym z Charlestonu, Stepwardstownu, Wirginii i z Frederyku. Wichrzyciele obwarowali się w arsenale i trzymają w niewoli pp. Washingtona i Langenfelda. Dowodzą nimi kapitan Brown, znany już z Kansas. Pierwotnie składał się hufiec ich z 15 białych i 5 murzynów, z których kilku zabito. Dwóch żołnierzy z kompanii Martinsburg poległo od strzału podczas natarcia na zbrojownię.

Jedna część powstańców wyruszyła w pochód pod wodzą Cook'a z wielką liczbą murzynów, i podobno udała się do Pensylwanii. Allen Evans, jeden z powstańców, postrzelony w pierś śmiertelnie, pozostał tutaj i jest już bliski zgonu. Jest on z Konektikutu, a później przebywał w Kansas. Zznał już że Brown jest sprawcą całego planu, i oświadczył przy tem, jakoby murzyni powstać zamierzali tłumnie, a Maryland i Wirginia ogłosić się miały państwami wolnymi. Pułkownik Shriver z Frederyku miał właśnie w tej chwili rozmowę z Brownem w arsenale, który zazaądał, by jemu i towarzyszącej mu dozwolono wolnego odwrotu, gdyż inaczej bronić się będzie do upadłego. Stanowisko powstańców jest bardzo obronne, i niechcianoby strzelać z dział na nich, by nie wystawić przy tem na zgubę i jeńców przytrzymanych. Słychać, że 16 z nich i tak już pożyło śmierci.

Korespondent dziennika *Times* pisze o tym wypadku:

„Sadzę za rzecz pewną i mam mocne powody utrzymywać, że wypadki te są groźniejsze, niż jak je w depeszy powyższej wystawiono; że wzburzenie między murzynami jest szeroko rozgałęzione, a powstanie silnie zorganizowane, tudzież że terazniejsze zerwanie się było tylko przedwczesne, i dlatego też się niepowiodło. Powstańcy zamierzali podobno opanować arsenał państw zjednoczonych w Harper-Ferry, zabrać broń tam złożoną i uzbroić nią murzynów w głębi kraju.“

Hiszpania.

(Nowe podatki.)

Madryt, 30. paźdź. Chociaż opozycja przyrzekła na kongresie nieczynić rządowi żadnych trudności w marokańskiej sprawie, zatem że nowe projekta ustawy przyjęte zostaną bez dłuższej dyskusji, jednak w obec znacznych wydatków pieniężnych widocznie ostygło uniesienie. Rząd domaga się w projektach ustawy, które dziś przyjdą pod obrady, na pokrycie kosztów wojennych: 1) Rozszerzenia gruntowych podatków na wszystkie nieruchomości, które dotąd nie były opodatkowane; 2) podwyższenia podatku konsumcyjnego; 3) podwyższenia terazniejszego podatku stemplowego i rozciągnięcia tego podatku na akcje i obligacje oraz na towarzystwa bankowe, finansowe, przemysłowe, handlowe i górnicze.

Anglia.

(Poseł perski w Londynie. — Wypadki dzienne. — Burza na Kanale. — Telegraf podmorski do Alexandryi przerwany.)

Londyn, 4. listopada. Angielski poseł w Meksyku, p. Otway, przyjechał tu przedwczoraj. Także przybył tu poseł perski Hussan Ali Khan; ale spóźnił się o jeden dzień z powodu burzy na Kanale. Miał dla siebie osobny parostatek rządowy, pod zarządem p. Edwarda Estwik z indyjskiego departamentu. Zabawić ma w Londynie sześć tygodni, potem odjeżdża do Brukseli, ażeby Królowi Belgów, u którego jest także zawierzycielniony, złożyć podziękowanie za kosztowne upominki przesłane Szachowi Persy.

— O terazniejszych stosunkach politycznych pisze *Observer* między innymi:

Na nicby się nieprzydało zaprzeczać, że pokojowi publicznemu niezagroza wcale żadne niebezpieczeństwo. Nie rościmy sobie bynajmniej prawa do powagi urzędowej, lecz niech się nam godzi sprostować niektóre mylne doniesienia, jakie zeszłego tygodnia wciśnięły się tak do dzienników angielskich, jak i do zagranicznych. A najprzód mylna to rzecz, jakoby rząd angielski miał wystąpić z wyraźnym jakimś żądaniem w obec Stanów zjednoczonych z powodu samowładnego zajęcia wyspy San Juan przez generała Harney'a. Ztąd też wynika, że bezzasadną jest i wiadomość o domniemanej odpowiedzi prezydenta Stanów zjednoczonych, w której wzbraniać się ma podobne do przyznania praw wielkiej Brytanii do wyspy rzeczoney. Rząd angielski nie traci nadziei, że prezydent amerykański nie pochwali bynajmniej gwałtownego i zaczepnego kroku generała Harney'a przeciw małej krainie, względem posiadania której mają komisarze pograniczni wkrótce już rozstrzygnąć, i która to sprawa może być w drodze dyplomatycznej załatwiona bez żadnych trudności.

Obszerność wyspy San Juan jest nie wielka, a oprócz tego leży wyspa ta nieopodal od przynależnej nam wyspy Vancouver. Jesteśmy tego przekonania, że prawo posiadłości nam przysłuza, a nie komu innemu. Pokąd tylko zachodziła w tej mierze jakakolwiek niepewność, potąd też rządaliśmy się umiarkowaniem, i wstrzymaliśmy się od gwałtownego zajęcia wyspy, chociaż zbrojne siły nasze w stronach tamtych są trzykrotnie większe od amerykańskich, nielicząc w to jeszcze tych posiłków, jakie odtąd wyprawiono, i co znajdują się już w drodze. Anglia nie ma żadnego powodu do przedwczesnego niepokożenia zaczepką niewiele znaczącą i zapewne samowładną, a do tego z powodu drobnej wyspy leżącej za światem, o którą potąd nikt nie dbał, chociaż mogłaby się przydać wielce dla bezpieczeństwa naszych posiadłości i handlu naszego na wodach

tamtejszych. O wojnie Hiszpanii z Marokiem niepotrzebujemy już rozpisywać się tak długo. Napaść Maurytanów na Hiszpanów i innych Europejczyków była od dawnego już czasu zgorzeniem publicznym i jawnym niebezpieczeństwem. Celem napadów zbrojeckich plemion sąsiednich była mianowicie Ceuta, posiadłość hiszpańska. Nie dziwna więc, że Hiszpania chciałaby zapobiedz na przyszłość tym gwałtom. Przyznamy chętnie nawet i to, że Hiszpania słusznie życzy sobie tego, by między tymi najeźdźcami i jej posiadłościami nad wybrzeżem morskim postawić silną zapórę rozszerzeniem dookoła tych posiadłości, i tym sposobem zabezpieczyć mieszkańców europejskich od dzikiej napaści.

Jeśli rząd hiszpański chciał się na tem tylko ograniczyć, tedy nie byłoby żadnego powodu do podejrzewania, chociaż i to przyznać należy, że niemogliśmy całkiem spokojnie poglądać na silne zbrojenie się Francji i jej gotowość do udzielenia pomocy Hiszpanii, a może nawet i do wspólnego z nią działania wojennego. Rząd hiszpański dał w tej mierze naszemu tak wyraźne zapewnienie, że nie mamy żadnego już powodu do obawy w tym względzie. Mimo to jednak wypada nam czuwać jak najusilniej nad bezpieczeństwem handlu naszego na morzu śródziemnym. Lecz utrzymując straż na wodach tych z siłą zbrojną potężną i stanowisku naszemu odpowiednią, niewidzimy przyczyny do przedwczesnego mieszania się w tę sprawę, zwłaszcza jeśli rzecz nie pilna, a widokom naszym na tych wodach nie zagraża żadne niebezpieczeństwo. Że nieżyjemy żadnej chęci zaborczej, dowiedliśmy tego ustąpieniem z Tangieru, które to miejsce przypadło dla nas po zaślubieniu się Karola II. z księżniczką portugalską. Nie potrzeba nam w tamtej okolicy żadnej posiadłości, lecz stawać musimy w obronie widoków naszych w ogóle. We Włoszech niezaszała od zeszłego tygodnia żadna zmiana znaczna, a zresztą sprawa włoska nie zaażla nas do tego, byśmy z własną szkodą naszą do niej się mieszały...

— Flota na Kanale o którą obawiano się nie mało, wytrzymała upłynionego tygodnia burzę na otwartym morzu. Wprawdzie gdy zerwała się burza, była w pobliżu portu Plymouth, ale admirał, pewniejszym czując się na pełnym morzu odpłynął, i rzeczywiście cała flota, bez najmniejszego wypadku dostała się potem do portu w Portlandzie.

— Telegraficzna komunikacja z Konstantynopolem do Alexandryi jest znowu przerwana, a to gdy przebyto już miejsca najmniejbezpieczniejsze. Przedsiębiorcy Nevatt i Comp. mieli już zapuszczoną linę z Kandyi długości 70 mil, gdy nagle okazało się, że jest uszkodzona. Z dalszem zatem zakładaniem liny musiano się wstrzymać. O 20 morskich mil wstecz odkryto rzeczywiście miejsce uszkodzenia, jednak gdy właśnie miano linę wyciągnąć, przerwała się w głębi 1500 węzłów, i na tem zakończyło się na teraz dalsze zapuszczanie.

Francja.

(Doniesienia z Algierji. — Wiadomości bieżące.)

Paryż, 4. listopada. Poseł francuski w Atenach, wicehrabia de Serre, zeszedł po krótkiej słabości z tego świata dnia 31. października.

Najnowsze doniesienia z obozu francuskiego w Kiss sięgają po dzień 18. października. Dnia 17. października zaczęły pograniczne plemiona Beni Suassów dawać ognia z ręcznej broni na posterunki francuskie ze stoków gór tamtejszych, lecz Francuzi wcale się nie odstrzelali. W dalszej nieco odległości zebrało się 4 do 5000 zbrojnych a w zasadzce znajdowało się zapewne drugie tyle. Francuzi czekali jeszcze na przybycie dywizji konnej Desvaux, i dopiero wtenczas zamysłali uderzyć ostrożnie na przeciwnika. Dnia 18. października przybyła jazda ta do obozu, a armia francuska całkiem się już zebrała. Lecz i nieprzyjaciel otrzymał równocześnie znaczne posiłki wojenne. Komunikację między Kiss i Nemours i dostawę żywności dla obozu zabezpieczono za pomocą gościńca przydatnego dla przeprowadzenia mułów obciążonych. Los żołnierzy francuskich wziętych podczas napadu dnia 31. sierpnia w niewolę przez dzikie plemiona pograniczne, miał być okropny, gdyż żołnierzy tych nieszczęśliwych pieczono na ogniu, a większego barbarzyństwa niedopuszcili się Maurytanie nawet podczas rzezi w Sydi-Brahim.

— Do *Frankf. Postztg.* piszą z Paryża, że p. Pietri poruczono nową misję do Włoch i że hrabia Walewski miał z margrabią Villamarina piemonckim posłem przy paryskim dworze dłuższą konferencję, na której umawiać się miano względem przyszłej polityki Sardynii.

Belgia.

(Zwołanie izb.)

Bruxela, 3. listopada. Izby zwołane zostały każda z osobna na zwyczajną sesję na dzień 8. b. m. Mowy od tronu nie będą.

Włochy.

(Nowo urządzenia administracyjne. — Wybory toskańskie. — Pożyczka. — Sprawa hr. Anviti. — Fregata neapolitańska w Rimini. — Wiadomości bieżące.)

Turyń, 31. października. Wczoraj była ministeryalna rada pod prezydencją Króla; Jego Mość Król podpisał rozporządzenie, na mocy którego kasacyjny trybunał w Turynie, przeniesiony zostanie do Mediolanu. Te rozporządzenie kontrasygnował tymcza-

sowy minister sprawiedliwości p. Ratazzi. Portefeuille ministeryum sprawiedliwości ofiarowano wprawdzie p. Bouncompagni, byłemu nadzwyczajnemu komisarzowi sardyńskiego Króla w Toskanii, Chevalier Bouncompagni jednak nieprzyjął tego z powodów czysto osobistych.

— Oficerom i urzędnikom wojskowym przyzwolono za mieszkanie i umeblowanie 2,700.000 lirów wynagrodzenia.

— Król wyjechał do swoich dóbr do Polenzo.

— Izby mają być zwołane niebawem.

— Królewski dekret upoważnia ministra finansów zaciągnąć pożyczkę w kwocie 100 milionów fr. za pomocą wydania pięcioprocentowych obligacji, których cena emisji później zostanie wyznaczona. Subskrypcje trwać będą od dnia 2. do 9. b. m., wpłaty zaś w 10 miesięcznych ratach, z których ostatnia przypada na dzień 16. sierpnia 1860 roku.

— Do *Courrier de Lyon* piszą, że sądowe śledztwo wytoczone z powodu zamordowania hrabiego Avviti bardzo małe czyni postępy. Główni winowajcy pouchodzili; przeciw przyaresztowanym nikt świadczyć nie będzie. Część ludności ujmowałaby się nawet za nimi; pospólstwo jest dobrze uzbrojone, ma 4 do 5000 karabinów i wiele innych narzędzi morderczych, które łatwo ukrywać można pod sukniemi. Przed tymi ludźmi drżą nie tylko wszyscy dobrze myślący, ale sam dyktator jest pod ich wpływem; czuje, że cała jego potęga opiera się na tym motłochu.

Florencya, 2. listopada. Mocno zadziwia, że przy gminnych wyborach, które w Florencyi i innych miastach dziś miały nastąpić, nie brali wyborcy w ogóle żadnego udziału, pomimo że rząd zwrócił uwagę wyborców na ważność tych wyborów.

Rimini, 29. października. Według wiadomości z Turynu zawinęła do Rimini neapolitańska fragata; jednak nie wiadomo, w jakim zamiarze. Pułkownik Cosenz, dowodzący brygadą w Rimini, nie dozwolił wylądować podporucznikowi, który z neapolitańskiej fregaty czółnem przyplłynął do brzegu.

— Potwierdza się, że w Rimini odkryto sprzysiężenie, jednak co mówiono o przyaresztowaniach jest tylko bezzasadną pogłoską. O biskupie nie było nawet mowy.

Szwecya.

(Stan włościański za reformą konstytucyi. — Mormony.)

Sztokholm, 28. października. Przed zagajeniem sejmu mowa od tronu wszczęte rozprawy, zwróciła na się uwagę mowa jedna względem reformy konstytucyi. Mowca ze stanu włościańskiego wyrzekł:

„Stan włościański spodziewa się potrzebnego od dawna i stosunkom czasu odpowiedniego przekształcenia narodowej reprezentacyi.“ — Siodlarz Nils Nilson, który tytułuje się arcykapłanem Mormonów w Mundzie, skazany został na 150 talarów kary pieniężnej, albo na sześć tygodni do ciężkich robót, za to, iż wynajął Mormonom izbę, gdzie miano kazanie podczas powszechnego nabożeństwa w kościele miejskim.

Rosya.

(Uorganizowanie straży granicznej. — Towarzystwa wstrzymięźliwości. — Armia kaukaska.)

Petersburg, 27. października. Z początkiem roku przyszłego przyjdzie do wykonania nowy podział straży pogranicznej, nakazany przez J. M. Cesarza. Półbrygady przeistoczone być mają w brygady całe z nazwą: wileńska i izmailska, tudzież taurozka i kabejskaja, a stażnicy i ich pomocnicy pobierać będą żołd oficerski. Koszta ztąd wynikające w sumie 364.790 r. s. rocznie, pokryte być mają ze skarbu publicznego.

— Towarzystwa wstrzymięźliwości rozszerzyły się teraz do Irkucka, gdzie członkowie kasyna tamtejszego założyli dwa stowarzyszenia, jedno dla powstrzymania opilstwa, a drugie względem zupełnego zarzucenia gorzałki.

Zmniejszenie kaukaskiej armii, czego można się było spodziewać, gdy Lesgię podbito, nie nastąpi jeszcze temi czasy. Pominawszy, że wiele jeszcze upłynie czasu, nim wschodnia część Kaukazu zupełnie będzie zabezpieczona, i że podbicie Czerkiesów na zachodzie z wielkimi tylko wysileniami zostanie uskutecznione, nie jest nawet w zamiarze, rozwiązywać kaukaską armię, która więcej niż którekolwiek z innych wojsk doborowych jest niezawodnie praktyczną szkołą armii, a tylko zupełne przywrócenie pokoju na Kaukazie spowoduje przeprowadzenie wojsk na stopę pokoju i odwołanie 17. i 18. dywizji wysłanych z czynnej armii do armii kaukaskiej.

Turcya.

(Projekta finansowe.)

Konstantynopol, 26. października. Na Marsylię telegrafują: Nowy wielki wezyr zaproponował dywanowi dla polepszenia stosunków finansowych i przywrócenia kredytu Turcyi, pożyczkę, w której brać mają udział wszystkie miasta państwa, za pomocą rentowych kuponów opiewających na nazwisko tych miast. Oraz żądać miał, ażeby względem administracyi Riza Baszy wytoczono śledztwo.

A z y a.

(Stosunki z Chinami pogorszyły się.)

Najnowsze doniesienia francuskie z Kantonu sięgają po dzień 9. września, i piszą między innymi:

Polityczne sprawy nasze źle stoją. Chinowie znowu się uzuchwalili; wszyscy mieszkańcy Kantonu zbroją się pokryjomu, a misionarze nasi wystawieni są na wielkie niebezpieczeństwo.

Daily News umieszcza list pisany z Szanghaj dnia 3. września przez syna pewnego kupca londyńskiego, w którym donosi, że zamordowano kilku majtków, co się odważyli wejść w głąb kraju. Takie wypadki wydarzają się teraz dość często.

Afryka.

(Stosunki marokańskie.)

Maroko. Z ogólnego poglądu na dzieje Cesarstwa marokańskiego i jego zewnętrzne stosunki handlowe, można odnośnie do sytuacji terażniejszej wyprowadzić wnioski następujące:

I. Korzyści, jakie Hiszpania zdobyła w Maroku jeszcze od czasu stulecia zeszłego, zawdzięcza po większej części dobremu porozumieniu się z Francją.

II. Zadaniem Francyi było to od dawniejszego już czasu, opierać się według możności wpływom angielskim w Maroku, a ze względu na porty śródziemnomorskie, utrzymywać w zawisłości od Francyi szczególnie stronę północną i zachodnią krainy magrebińskiej.

III. Leży to bardzo w widokach Anglii, by stanowisko jej na Gibraltarze niebyło zagrożone, a oprócz tego usiłuje Anglia utrzymać panowanie handlu swego w portach począwszy od Tangieru do Mogadoru.

IV. Miejsca portowe w Maroko są niezbędnym warunkiem pomyślności i samoistności tego kraju, i dlatego też starali się Sułtanowie zawsze o to, by żeglugę między portami marokańskimi i Europą uczynić mniej więcej zawisłą od chwilowych stosunków wojennych. Flota wojenna Sułtanów została zniszczona wypadkami z roku 1829 i 1844. Rozmaite plemiona berberyjskie zachowują posłuszeństwo Cesarzowi niekoniecznie ściśle, a oprócz tego ulegać musi Cerarz przepisom islamu, i niemoże się od tego żadną miarą wyłamać.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Londyn, 6. listopada. *Observer* utrzymuje, że wczorajsza wiadomość dziennika *Morning Post* co do kongresu jest poniekąd zawczesna; nieporozumiano się jeszcze dokładnie względem zadania kongresu, chociaż list Cesarza Napoleona niejedno ułatwił. Mianowicie potrzeba jeszcze porozumieć się bliżej co do reform w państwie kościelnem i kilku innych jeszcze punktów. — Dziś sroży się tu gwałtowna burza.

Zuryk, 6go listopada. Jak z pewnością słychać, nadeszły już wczoraj rozkazy do podpisania traktatu pokoju, a jutro ma nastąpić podpisanie. Wkrótce potem zwołany będzie kongres, który zapewne zbierze się w Paryżu.

Nizza, 2. listopada. Dziś przyjechał tu Wielki książę Oldenburski z małżonką.

Konstantynopol, 29. października. Zmiana w gabinecie zajmuje zawsze jeszcze publiczność w wysokim stopniu. Wszyscy ubolewają nad tem, że nieszczęsny ów spisek zachwiał zaufanie; ale mimo to przyznaje każdy, że Kibrisli Basza jest najzdolniejszy do piastowania godności wielkiego wezyra. Główną kwestyę stanowią finanse. Dla załatwienia jej układają rozmaite projekta. Cesarski hań, który oznajmił dymisyę Alego Baszy, zawierał między innymi także godne uwagi wyrazy, że finanse kraju są głównym warunkiem jego potęgi i pomyślności. Główniejsze projekta finansowe są: podwyższenie trybutów, jakie opłacają Egipt, Serbia i Tunet, co jednakże może nastąpić tylko za obopólnem porozumieniem, zaprowadzenie nowych podatków i t. p. — Ethem Basza powrócił z Odesy i zapewnia, że doznał najlepszego przyjęcia. — Książę Mikołaj Konaki Wogorydes powrócił tu z Francyi i obejmuje ogromną sukcesyę po zmarłym niedawno ojcu. Sułtan przyjmował go bardzo łaskawie na prywatnej audyencyi. Zaburzenia na Wołoszczyźnie i w Montenegro sprawiły tu niemałe wrażenie, ale otrzymana właśnie depesza z Skutar donosi, że Czernogórcy uspokoiłi się już, a mieszkańcy kilku pogranicznych nahii wrócili do posłuszeństwa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 8. listopada.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	326.46	+ 9.2°	87.6	południowy sł.	pochmurno
2. god. po poł.	325.58	+ 12.4°	80.4	poł.-zach.	„
10. god. wiecz.	324.88	+ 9.8°	86.5	południowy	„

T E A T R.

Dziś na scenie niemieckiej na cześć stuletniej rocznicy urodzin Fryderyka Schillera przy rzesistem oświetleniu sali teatralnej: „**Don Carlos**“, tragedia w 5 aktach Fryderyka Schillera. Rozpocznie widowisko prolog utworu dra. Maurycego Rappaporta. Czysty dochód z tego przedstawienia przeznaczony jest na fundusz Schillera.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 9. listopada.

Hotel rosyjski: PP. Hr. Komorowski Adam, z Konotop. — Hr. Zamajski Ksawery, z Łpatyna.

Hotel europejski: Barański Adolf, z Radłowiec. — Nowosielski Ludwik, ze Zbory.

Hotel Langa: Matlachowski Alb., z Wiednia. — Hr. Rzeszewski Józef, c. k. szambelan, z Podwołoszczysk. — Schanz Jan, c. k. generał pensjonowany, z Bołechowa.

Hotel angielski: Hr. Plater Konst., z Wiednia.

Do domu zajezdnego nr. 609 1/4: Hisberg Franc., c. k. lekarz sztabowy, z Rohatyna.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 9. listopada.

PP. Jaworski Apol., do Ordowa. — Wiktor Jakób, do Senkowej woli. — Guzkowski Marek, do Wyhadowa. — Czihak Jakób, pułkownik moldawski, do Krakowa. — Jerzabek Ign., c. k. komisarz drogowy do Złoczowa. — Zsólny Celestyn, c. k. rotmistrz, do Tarnopola. — Łucki Adam, do Sarn. — Drohojowski Wład., do Radłowiec.

Kurs lwowski.

Dnia 9. listopada

Table with columns for 'gotówka' and 'towarem', and sub-columns for 'zł.' and 'c.'. Lists various currencies like Dukát holenderski, Dukát cesarski, Półimperyal zł. rosyjski, etc.

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 9. listopada.

Table showing exchange rates for 'Instytut kupił prócz kuponów 100 po', 'przedal', 'dawał', 'żądał', and 'Wartość kuponu od 100 zlr.'

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 9. listopada

1. Dług publiczny. A. Państwa. W walucie austriackiej po 5% za 100 zł. — Z pożyczki narod. po 5% za 100 zlr. 77. — Z roku 1851

serya B. po 5% za 100 zł. — Z konwersji kuponów po 5% za 100 zł. — Metaliki po 5% za 100 zł. 72. — po 4 1/2% za 100 zł. — po 4% za 100 zł. — po 3% za 100 zł. — po 2 1/2% za 100 zł. — po 1% za 100 zł. — Przeznaczone do losow. z r. 1834 za 100 zł. — z r. 1839 za 100 zł. — z roku 1851 za 100 zł. — Losowane obligacje dawnego długu państwa: po 5% za 100 zł. — po 4 1/2% za 100 zł. — po 4% za 100 zł. — Przeznaczone do losowania obligacje dawnego długu państwa w kraju uprocentowane: po 3% za 100 zł. — po 2 1/2% za 100 zł. — po 2 1/4% za 100 zł. — po 2% za 100 zł. — po 1 3/4% za 100 zł. — Przeznaczone do losowania obligacje dawnego długu państwa za granicą uprocentowane: po 5% za 100 zł. — po 4 1/2% za 100 zł. — po 4% za 100 zł. — B. Krajów koronnych. Obligacje indemnizacyjne: Niższej Austrii po 5% za 100 zł. — Węgier —; Banatu Temeskiego, Koroacyi i Sławonii —; Galicji —; Bukowiny —; Siedmiogrodu —; innych krajów koronnych —; z klauzula losowania w roku 1869 —. Lombardoweneckiej pożyczki z roku 1850 po 5% za 100 zł. —

2. Akcyje. Banku narodowego sztuka 897 —; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 202.50; niższo-austr. towarzystwa eskontowego —; półn. kolei Cesarza Ferdynanda za 1000 zł. —; towarzystwa kolei żelaznej państwa —; zachod. kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. za 100 zł. (50%) wpłaty —; połud.-półn.-niemieckiej kolei komunik. —; kolei Cisy po 200 zlr. m. k. —; lomb.-weneck. kol. żelaz. —; wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa —; austr. towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju po 500 zlr. —; Lloyd'a w Tryeście po 500 zlr. —

3. Listy zastawne. Banku narod. w mon. konw.: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —; na 6 lat po 5% za 100 zł. —; na 10 lat po 5% za 100 zł. —; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —; w walucie austriackiej: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —; galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —

4. Losy. Instytutu kredyt. dla handlu i przemysłu sztuka —; towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju —; pożyczka miasta Tryestu za 100 zł. —

Kurs wexlowy. Na 3. miesiące: Amsterdam za 100 holenderskich florenów —. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 106 75. Berlin za 100 talarów —. Wrocław za 100 talar. —. Frankfurt n. M. za 100 zł. połudn. niemieck. waluty —. Genua za 100 lirów piemoneckich —. Hamburg za 100 marko banko —. Lipsk za 100 talarów —. Liworna za 100 lirów toskańskich —. Londyn za 10 funtów szterl. 124 25. Lugdun za 100 franków —. Medyolan za 100 zł. waluty austriack. —. Marsylia za 100 frank. —. Paryż za 100 fr. —. Praga za 100 zł. wal. austr. —. Tryest za 100 zł. wal. austr. —. Wenecya za 100 zł. wal. austr. —

Na 31 dni. Bukareszt za 100 piastrow wołoskich —. Konstantynopol za 100 piastrow tureckich —. Wexlowe dyskonto banku narod. 5% —. procent od zaliczek banku narodowego na papiery publiczne 5% —

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 5 89, dukaty ces. pełnej wagi. —. korony —. półkorony —.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 7. listopada.

Dług publiczny.

A. Państwa.

Table with columns for 'pien.' and 'towar.' listing various debt instruments like 'W austr. wal. po 5% za 100 zł.', 'Z pożyczki narodow. po 5% za 100 zł.', etc.

B. Krajów koronnych

Table listing exchange rates for various crown lands like 'Niższej Austrii', 'Węgier', 'Banatu Temeskiego, Koroacyi i Sławonii', etc.

Akcyje.

Table listing exchange rates for stocks like 'Banku narodowego sztuka', 'Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu po 200 zł. wal. austr.', etc.

Table listing exchange rates for various banks and institutions like 'Niższo-austr. towarzystwa eskomt. po 500 zł. mon. konw.', 'Północnej kolei Cesarza Ferdynanda po 1000 zł. mon. kon.', etc.

Listy zastawne.

Table listing exchange rates for promissory notes like 'Banku narodowego 6letnie po 5% za 100 zł.', '10 " " 5% " 100 " 94.25 94.75', etc.

Table with columns for 'pien.' and 'towar.' listing exchange rates for 'Losy' like 'Instyt. kredyt. dla handlu i przemysłu po 100 zł. waluty austr. za sztuka', etc.

Na 3 miesiące.

Table listing exchange rates for 3-month bills like 'Augsburg za 100 zł. połud.-niemieckiej waluty 5%', 'Frankfurt n. M., za 100 zł. połud.-niemieckiej waluty', etc.

Kurs złota.

Table listing exchange rates for gold like 'Dukaty ces. mennicze 5 zł. 85 cen. 5 zł. 83 cen', 'Korona . . . 17 " " 17 " 5 "', etc.

KRONIKA.

(Samobójstwo) Na dniu 8go b. m. między 11tą i 12tą godziną w południe odebrał sobie życie we Lwowie wystrzałem z pistoletu kapral Filip W. z korpusu pociągów.

(Pomnik dla poległych pod Solferino) Korpus oficerów z 21. pułku piechoty barona Reischacha, z którego w bitwie pod Solferino poległo wielu oficerów i żołnierzy, postanowił pamięć tych dzielnych wojowników uczcić pomnikiem na cmentarzu w Czasławie w Czechach.

(Fizykowi Dyonizemu Papin), urodzonemu roku 1650, który pierwszy wykazał możność użycia pary do wprawiania w ruch maszyn rozmaitych, i co był nigdy prof. sorem matematyki w Marburgu (1710), postanowiło miasto jego rodzinne Blos wystawić pomnik ku wdzięcznej i zaszczytnej pamięci.

(Przypadek Saída Baszy.) Jak donoszą z Alexandrii, uniknął wicekról Egiptu temi czasy znowu niebezpiecznego przypadku na kolei żelaznej. Miał odjechać w nocy koleją do Suez, ale pociąg odszedł dopiero zrana. W zamieszaniu zapomniano oznajmić to telegrafem do Suez, i pociąg tamtejszy wyruszył równocześnie. Tak więc byłyby nieochybnie zetknię się obadwa pociągi, gdyby nie traf szczególny, że konduktor pociągu książęcego wjeżdżając w puściznę spostrzegł na szynach kamienie, podłożone widocznie w złym zamiarze. To spowodowało go zwołnić biegu dla usunięcia kamieni, a tymczasem nadszedł

przeciwny pociąg, i dostrzegłszy zawczasu niebezpieczeństwo mógł również pohamować swój pęd, i tym sposobem uniknąć wielkiego nieszczęścia.

(Fabryki broni w Lüttich.) Belgijski dziennik „Economist“ podaje ciekawe szczegóły o fabrykacji broni palnej w Lüttich. Rząd belgijski zamówił w ciągu wojny 30.000 karabinów, ale na wiadomość o zawarciu pokoju zredukował tę liczbę na połowę; Wirtemberg odwołał całkiem swój obstatunek na 5000 karabinów; podobnież zrobili Bawaryja, Hesya i Nassau. Natomiast zamówiła w tym roku Anglia 30.000, Saxonja 15.000, Rosya 12.500, Szwajcaryja 4000 a Holsztyn 2000 gwintowanych karabinów najlepszego kalibru. Włochy zamawiały również wiele broni; ale wyprawione tam strzelby są po największej części tylko przerabiane ze starych. Jeden z fabrykantów strzelb w Lüttich zastosował do dawnej broni palnej system pana Lefauchaux. Jeżeli ta metoda da się przeprowadzić bez znacznych kosztów, może nastąpić zupełna reforma w używaniu broni perkusyjnej.

(Środek na muchy i komary.) Dziennik „Akhhbar“ zaleca niezawodny środek do pozbycia się much, komarów i innych w porze letniej dokuczliwych owadów z pomieszkania: radzi zawiesić nad lampą kawałek kamfory, ale tak, żeby się nie zapaliła, lecz powoli rozpyliwała w powietrzu; tej pary nie mogą znieść owady i wynoszą się zaraz z pokoju.